

**รายงานผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
ไตรมาสที่ ๔ (ระหว่าง วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖)**

๑. สารสำคัญของแผน

๑.๑ เป้าหมายแผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ มี ๒ เป้าหมาย คือ

๑) ความมั่นคงด้านน้ำของประเทศเพิ่มขึ้น มีโครงการภายใต้แผนงานบูรณาการฯ ๗ โครงการ ได้แก่ (๑) โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง (๒) โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ (๓) โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช (๔) โครงการคลองระบายน้ำหลากบางบาล-บางไทร (๕) โครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองชัยภูมิ (๖) โครงการปรับปรุงคลองยม-น่าน และ (๗) โครงการประตูระบายน้ำลำน้ำพุง-น้ำก่ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๒) ผลผลิตของน้ำทั้งระบบเพิ่มขึ้น ในการใช้น้ำอย่างประหยัด และสร้างมูลค่าเพิ่มจากการใช้น้ำที่มีโครงการภายใต้แผนงาน ๓ ด้าน คือ

๒.๑) แผนงานพื้นฐานฯ ได้แก่ ผลผลิตการจัดการงานชลประทาน และผลผลิตการสนับสนุนการปฏิบัติการฝนหลวง และบริการด้านการบิน

๒.๒) แผนงานยุทธศาสตร์ฯ ได้แก่ โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำ และงานชลประทาน โครงการปรับปรุงงานชลประทาน โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และโครงการจัดหาอากาศยานสำหรับการปฏิบัติการฝนหลวง

๒.๓) แผนงานบูรณาการฯ ได้แก่ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน และฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โครงการตัดแปรสภาพอากาศ โครงการจัดหาแหล่งน้ำ และเพิ่มพื้นที่ชลประทาน และโครงการชลประทานขนาดใหญ่ ๑๓ โครงการ

๑.๒ หน่วยงานที่รับผิดชอบดำเนินการ ๕ หน่วยงาน ได้แก่ กรมชลประทาน กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน กรมฝนหลวงและการบินเกษตร และสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๑.๓ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรทั้งสิ้น ๕๙,๘๐๖.๑๕๔๑ ล้านบาท

**๒. การติดตามผลการดำเนินงานโครงการภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖**

๒.๑ การติดตามโครงการภายใต้แผนแม่บท ประเด็นการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ได้ดำเนินการคัดเลือกโครงการภายใต้แผนฯ ที่ดำเนินงานแล้วเสร็จภายในปีที่ผ่านมา และส่งผลกระทบต่อเกษตรกร/ประชาชนในพื้นที่ มาเป็นตัวแทนโครงการของแผนฯ จำนวน ๑๐ โครงการ ได้แก่

๑) โครงการปรับปรุงงานชลประทาน

๒) โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓) โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน

๔) โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

๕) โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ

๖) โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

๗) โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง

๘) โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรม ด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๙) โครงการตัดแปรสภาพอากาศ

๑๐) โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

๒.๒ วัตถุประสงค์โครงการ

- ๑) เพื่อให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบ และยั่งยืนทุกภาคส่วนให้ได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยการจัดหา พัฒนา ก่อสร้าง ปรับปรุง พัฒนาแหล่งน้ำ การป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ
- ๒) เพื่อจัดรูปที่ดินให้มีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรมที่สมบูรณ์ โดยการจัดระบบชลประทานจัดสร้างทางลำเลียงในไร่นา ปรับระดับพื้นที่ดิน
- ๓) เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำอย่างเหมาะสม และเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์จากแหล่งน้ำให้กับชุมชนรวมทั้งได้รับประโยชน์ด้านการประมงจากการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่หนองหาร
- ๔) เพื่อพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกลและวิธีพืช รวมถึงส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ตามศักยภาพของดินอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๕) เพื่อปฏิบัติการทำฝนหลวงเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และเขื่อนกักเก็บน้ำ รวมทั้งปัญหาภัยแล้ง และบรรเทาภัยพิบัติให้แก่เกษตรกร
- ๖) เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รองรับการผลิตภาคการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่สร้างและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน บรรเทาผลกระทบปัญหาภัยแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง รวมถึงการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร และแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคให้กับเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

๒.๓ เป้าหมายของโครงการ

- ๑) ปรับปรุงงานชลประทาน ๕๑๑ รายการ พื้นที่ได้รับการปรับปรุง ๙๓๔,๙๖๓ ไร่
- ๒) แหล่งน้ำสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๙๙ แห่ง เกษตรกรและราษฎรได้รับประโยชน์ ๒๐,๐๐๐ คน
- ๓) จัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน ๔๐๙ แห่ง ปริมาณการกักเก็บน้ำเพิ่มขึ้น ๑๓๖.๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑๖๕,๔๘๓ ไร่
- ๔) ป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ ๑๔๑ รายการ พื้นที่ได้รับการป้องกันและลดผลกระทบ ๒๙๖,๑๘๕ ไร่
- ๕) พื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับการจัดรูปที่ดิน ๙๒ แห่ง พื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำ ๘๔,๑๒๙ ไร่ คริวเรือนที่ได้รับประโยชน์ ๗,๐๐๙ คริวเรือน
- ๖) พัฒนาหนองหารด้านการประมง พื้นที่รับประโยชน์เพิ่มขึ้น ๑,๕๐๐ ไร่ คริวเรือนได้รับประโยชน์ ๘๗,๐๐๐ คริวเรือน
- ๗) พื้นที่เกษตรกรรมได้รับการจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดินในพื้นที่เกษตรกรรม ๑ แห่ง พื้นที่ได้รับการป้องกัน ๒๒,๐๐๐ ไร่
- ๘) ปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่การเกษตร ๑,๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ในพื้นที่เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ๔๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร
- ๙) ขุดสระเก็บน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ ๑ แห่ง ปริมาณกักเก็บน้ำ ๑,๖๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร ขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ๑๕ แห่ง ปริมาณกักเก็บน้ำ ๗๙๕,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร

๒.๔ งบประมาณ

งบประมาณโครงการภายใต้แผนแม่บทฯ จำนวน ๑๐ โครงการ ที่ติดตามในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ รวมทั้งสิ้น ๕๙,๘๐๖.๑๕๔๑ ล้านบาท มีผลการเบิกจ่ายแล้ว ๕๒,๔๙๘.๔๗๙๔ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๗๘ ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมาย ทั้งนี้ เนื่องจากกิจกรรมที่ดำเนินการส่วนใหญ่เป็นงานก่อสร้างที่ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จึงกันเงินเหลือมปีไว้ เพื่อดำเนินการต่อไป

๓. ผลการดำเนินงาน

๓.๑ โครงการปรับปรุงงานชลประทาน

๑) **วัตถุประสงค์** เพื่อให้เกษตรกรในเขตพื้นที่ชลประทานสามารถรับน้ำได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยการเพิ่มประสิทธิภาพระบบชลประทาน และการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ชลประทาน

๒) **กิจกรรมที่ดำเนินการ** การปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ ฝาย ลำเหมือง บ่อพักน้ำ สถานี/โรงสูบน้ำ คลองส่งน้ำ ท่อส่งน้ำ พื้นที่หัวงาน คลองระบายน้ำ ประตูน้ำ อาคารควบคุม/บังคับน้ำ กำแพงป้องกันตลิ่ง ท่อรับน้ำ/ระบายน้ำ ท่อลอด คันคลอง สะพาน และอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมน้ำ จำนวน ๕๑๑ รายการ

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๘,๔๔๖.๓๗๘๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๘๐ ของเป้าหมาย ๑๐,๐๗๙.๖๖๘๑ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงาน การปรับปรุงอ่างเก็บน้ำ ฝาย ลำเหมือง บ่อพักน้ำ สถานี/โรงสูบน้ำ คลองส่งน้ำ ท่อส่งน้ำ พื้นที่หัวงาน คลองระบายน้ำ ประตูน้ำ อาคารควบคุม/บังคับน้ำ กำแพงป้องกันตลิ่ง ท่อรับน้ำ ระบายน้ำ ท่อลอด คันคลอง สะพาน และอุปกรณ์ที่ใช้ควบคุมน้ำ มีเป้าหมาย ๕๑๑ รายการ พื้นที่ชลประทาน ได้รับการปรับปรุง ๙๓๔,๙๖๓ ไร่ ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการแล้วเสร็จ ๔๑๒ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๖๓ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๘๙ รายการ ยกเลิกดำเนินการ ๑๐ รายการ พื้นที่ชลประทานที่ได้รับการปรับปรุง ๖๙๗,๗๙๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๖๓ ทั้งนี้ยังมีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมีการกันเงิน เบิกจ่ายเหลือปีไว้แล้ว เนื่องจากยังมีกิจกรรมการปรับปรุงงานชลประทานที่ยังดำเนินการอยู่ อาทิ ปรับปรุงฝาย สถานีสูบน้ำ โรงสูบน้ำ และคลองส่งน้ำ เป็นต้น

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการปรับปรุงคลองส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ สายใหญ่ระหาน (ช่วงที่ ๑) อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ดำเนินการกิจกรรมลาดคอนกรีตคลองส่งน้ำ กม.๐+๓๗๐ - กม. ๑๐+๒๐๐ ระยะทาง ๙,๘๓๐ เมตร ท้องคลองกว้าง ๔.๐๐ เมตร ๓.๐๐ เมตร และ ๒.๐๐ เมตร เพื่อให้การส่งน้ำได้ทันเวลาและช่วยลดการสูญเสียน้ำ ทำให้การใช้น้ำในพื้นที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรตำบลท่าชัยและตำบลนางสีของอำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท ทั้งด้านเกษตรกรรมและอุปโภค-บริโภค ในพื้นที่ ๓๘,๗๐๐ ไร่ ผลการดำเนินงาน มีความก้าวหน้า ร้อยละ ๑๐ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๖)

๕) **ข้อค้นพบ** จากการติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ พบว่าผู้รับจ้างเข้าดำเนินงานในพื้นที่ในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เนื่องจากแผนก่อสร้างยังไม่ครบงวด ๓๐ วัน ทำให้ยังไม่มีผลการเบิกจ่ายงบประมาณ อีกทั้งในพื้นที่มีปริมาณน้ำต้นทุนน้อย การจัดสรรน้ำทำได้จำกัดไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่ ทำให้เกิดปัญหาการขัดแย้งเรื่องน้ำทำการเกษตร

๖) **ข้อเสนอแนะ** กรมชลประทานควรเร่งรัดให้ผู้รับจ้างที่ได้รับงาน เริ่มดำเนินงานให้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา เนื่องจากระยะเวลาล่วงเลยเข้าสู่ไตรมาสที่ ๒ และกำลังเข้าสู่ฤดูฝนที่จะมีผลต่อการดำเนินงานในพื้นที่ และส่งผลทำให้การใช้ประโยชน์ล่าช้าออกไป รวมทั้งต้องมีการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่ โดยแจ้งข้อมูลปริมาณน้ำและแนวทางการจัดสรรน้ำในรูปแบบการมีส่วนร่วมของเกษตรกรทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยลดปัญหาความขัดแย้งเรื่องน้ำทำการเกษตรในพื้นที่

๗) ภาพการดำเนินงาน

ปรับปรุงคลองส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ สายใหญ่ระหาน (ช่วงที่ ๑) จังหวัดชัยนาท

๓.๒ โครงการส่งเสริมการดำเนินงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อให้เกษตรกรที่อยู่ในเขตพื้นที่โครงการหลวง และโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม โดยการจัดหาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำ

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ก่อสร้าง/ปรับปรุง ระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ สถานีสูบน้ำ ระบบระบายน้ำของฝายแก้มลิง อ่างเก็บน้ำ สร้างเขื่อนป้องกันกัดเซาะตลิ่ง ปรับปรุง/ขุดลอกคูคลอง ในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๙๙ แห่ง

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๒,๑๙๐.๑๗๗๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๕๘ ของเป้าหมาย ๒,๓๙๑.๔๖๓๘ ล้านบาท

๓.๒) การก่อสร้างในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จำนวน ๙๙ แห่ง เกษตรกรและราษฎรได้รับประโยชน์จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ๒๐,๐๐๐ คน ผลการดำเนินงาน พบว่าดำเนินการแล้วเสร็จ ๗๙ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๘๐ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๑๔ แห่ง ยกเลิกดำเนินการ ๖ แห่ง มีเกษตรกรและราษฎรได้รับประโยชน์แล้ว ๑๘๙,๔๖๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๗.๓๑ ทั้งนี้ยังมีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือมปีไว้แล้ว เนื่องจากยังมีกิจกรรมการปรับปรุงงานชลประทานที่ยังดำเนินการอยู่ อาทิ ปรับปรุงระบบส่งน้ำฝาย ปรับปรุงระบบส่งน้ำอ่างเก็บน้ำ

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการซ่อมแซมระบบท่อส่งน้ำอ่างเก็บน้ำคลองมดแดง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร เบื้องต้นเป็นการซ่อมแซมท่อส่งน้ำที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นท่อส่งน้ำสายหลักความยาวรวม ๒ กิโลเมตร และขยายท่อส่งน้ำสายย่อยจากท่อส่งน้ำสายหลัก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการส่งน้ำ และการกระจายน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร ๕,๐๐๐ ไร่ และประชาชนในพื้นที่โครงการ เนื่องจากท่อส่งน้ำสายหลักเป็นท่อเหล็กเกิดสนิมจากอายุการใช้งานเป็นเวลานาน เสื่อมคุณภาพ ชำรุดเสียหาย น้ำรั่วซึมผิวดิน ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการส่งน้ำลดลง ปัจจุบันดำเนินการแล้วเสร็จตามเป้าหมาย สามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตรและประชาชนในพื้นที่โครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๖)

๕) ข้อค้นพบ จากการติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ พบว่า หน่วยปฏิบัติในพื้นที่ได้รับความร่วมมือผ่านทางกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในการแจ้งปัญหากรณีระบบท่อส่งน้ำเกิดชำรุดเสียหาย เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาได้ทันทั่วถึง และสามารถส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร ๕,๐๐๐ ไร่และประชาชนในพื้นที่โครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๖) ข้อเสนอแนะ -

๗) ภาพการดำเนินงาน

ซ่อมแซมระบบท่อส่งน้ำอ่างเก็บน้ำคลองมดแดงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดกำแพงเพชร

๓.๓ โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนการจัดการน้ำให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทั่วถึง โดยการบำรุงรักษาอาคารและระบบชลประทาน

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ซ่อมแซมปรับปรุงอาคารส่งน้ำ คลองส่งน้ำ คันคลอง รางน้ำ สะพาน ท่อลอด หินก่อกหน้า-ท้ายอาคาร บำรุงรักษาหัวงาน ซ่อมแซมอุปกรณ์ ยานพาหนะและขนส่ง เครื่องจักรกล ขุดลอกอ่าง/แก้มลิง/คลอง กำจัดวัชพืช

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๑๕,๗๓๑.๓๗๕๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖๒ ของเป้าหมาย ๑๖,๙๘๔.๓๙๗๐ ล้านบาท

๓.๒) งานซ่อมแซมปรับปรุงอาคารส่งน้ำ คลองส่งน้ำ คันคลอง รางน้ำ สะพาน ท่อลอด หินก่อกหน้า-ท้ายอาคาร บำรุงรักษาหัวงาน ซ่อมแซมอุปกรณ์ ยานพาหนะและขนส่ง เครื่องจักรกล ขุดลอกอ่าง/แก้มลิง/คลอง กำจัดวัชพืช ผลการดำเนินงาน จากการซ่อมแซมปรับปรุงอาคารส่งน้ำ คลองส่งน้ำต่าง ๆ ทำให้พื้นที่ชลประทานได้รับน้ำครบตามเป้าหมาย ทั้งนี้ยังมีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือมปีไว้แล้ว เนื่องจากยังมีกิจกรรมการบริหารจัดการน้ำที่ยังดำเนินการอยู่ อาทิ ค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ ยานพาหนะต่าง ๆ รวมทั้งค่าดูแลรักษาระบบชลประทาน

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

๔.๑ ผลการดำเนินงานในพื้นที่ โครงการก่อสร้างสะพานคอนกรีตกลางคลองพระร่วง อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร ดำเนินการกิจกรรมงานทางเปียงน้ำ งานรื้อถอนถนน งานคอนกรีตสะพาน งานเรียงหินใหญ่ และจ้างเหมางานเสาเข็มพร้อมตอก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูกได้อย่างเพียงพอ และทันเวลาต่อความต้องการใช้น้ำของเกษตรกรในพื้นที่บ้านนาถัง ตำบลถ้ำกระต่ายทอง จำนวน ๒,๐๐๐ ไร่ และพื้นที่การเกษตรท้ายน้ำ ๓ ตำบล ได้แก่ ตำบลหนองหัววัว ตำบลห้วยยั้ง ตำบลวังตะแบก อีกทั้งยังแก้ไขปัญหาการระบายน้ำในช่วงฤดูน้ำหลากได้ทันทั่วทั้ง และยังช่วยลดการเกิดอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นรวมถึงยังเป็นทางสัญจรลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร เนื่องจากท่อลอดถนนกลางคลองพระร่วงเดิมมีสภาพชำรุดทรุดโทรม และแคบ เกษตรกรไม่สามารถสัญจรได้สะดวก ช่วงฤดูน้ำหลากมีวัชพืชและสิ่งกีดขวางทางน้ำทำให้ไม่สามารถระบายได้ทันไหลเข้าท่วมพื้นที่การเกษตร ปัจจุบันผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ร้อยละ ๗๒ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๖)

๔.๒ ผลลัพธ์จากการดำเนินงานในพื้นที่ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ในพื้นที่อำเภอเมืองกำแพงเพชร โครงการสนับสนุนการบริหารจัดการน้ำและงานชลประทาน กิจกรรมซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองส่งน้ำสาย MC กม. ๑๖+๙๓๐ ถึง กม. ๑๘+๙๘๐ งบประมาณดำเนินการโครงการ จำนวน ๙๐๐,๐๐๐ บาท จากการสอบถามเกษตรกรที่ได้รับประโยชน์จากโครงการในแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

(๑) ด้านการใช้ประโยชน์จากโครงการ พบว่า เกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการ ใช้น้ำทำการเกษตร ร้อยละ ๗๕.๐๐ ใช้น้ำไม่เพียงพอต่อความต้องการในช่วงฤดูแล้ง เกษตรกรแก้ไขปัญหาด้วยการสูบน้ำจากบ่อบาดาล ทำการเกษตร เนื่องจากช่วงฤดูแล้งระดับน้ำคลองสายหลักต่ำกว่าระดับน้ำคลองสายย่อยทำให้น้ำไม่ไหลเข้าแปลง ประกอบกับคลองส่งน้ำมีการก่อสร้างมานานเกิดการเสื่อมสภาพ ชำรุดเสียหาย รั่วซึมปริมาณมาก อีกทั้งแปลงเพาะปลูก อยู่ห่างจากคลองส่งน้ำสายหลัก ไม่มีประตูเปิด-ปิดน้ำ และท่อลอดมีขนาดเล็ก ทำให้การส่งน้ำหรือการระบายน้ำ ทำได้ช้า เกษตรกรให้ข้อคิดเห็นว่าการมีความพัฒนาในส่วนของการประตูเปิด-ปิดน้ำ อาคารบังคับน้ำ หรือขยายท่อลอด ให้มีขนาดใหญ่ขึ้น และร้อยละ ๒๕.๐๐ เกษตรกรได้รับน้ำเพียงพอต่อความต้องการ เนื่องจากแปลงเพาะปลูก อยู่ต้นคลอง ระดับน้ำคลองสายหลักดันขึ้นถึงคลองสายย่อยและสามารถใช้น้ำได้ตลอดตามรอบเวรการส่งน้ำ ด้านรายได้ของเกษตรกรผู้ใช้น้ำ พบว่า รายได้ที่เกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับมาจากการปลูกพืช โดยเฉพาะข้าวและมะนาว โดยมีรายได้เฉลี่ย ๑๐,๓๒๘.๔๗ บาท /ไร่/ปี

(๒) ด้านการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้น้ำในพื้นที่โครงการ พบว่า เกษตรกรผู้ใช้น้ำ ให้ข้อคิดเห็นว่าการโครงการสามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้น้ำทำการเกษตรได้ โดยเฉพาะช่วงฤดูแล้ง ในระดับมาก ค่าคะแนน ๔.๐๐ เนื่องจากช่วงที่มีการส่งน้ำทำการเกษตรสามารถรักษาระดับน้ำได้ดินได้ ทำให้มีน้ำทำการเกษตร ในช่วงฤดูแล้งจากการสูบน้ำบ่อบาดาล ส่งผลให้มิน้ำใช้ในช่วงฤดูแล้งเพิ่มขึ้น โดยเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการ ร้อยละ ๗๕.๐๐ มีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำจากบ่อบาดาลในช่วงฤดูแล้ง ลดลงเฉลี่ย ๑๗๔.๑๑ บาท/ไร่/ปี และสามารถลดปัญหาน้ำท่วม ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนน ๔.๘๖ เนื่องจากคลองส่งน้ำสายหลักมีขนาดใหญ่ ประกอบกับพื้นที่เกษตรกรรมมีความลาดเอียงทำให้มวลน้ำสามารถไหลได้ไว นอกจากนี้โครงการสามารถลดปัญหา ความขัดแย้งเรื่องน้ำได้ ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนน ๕.๐๐ เนื่องจากสมาชิกกลุ่มต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ร่วมกันจัดทำปฏิทินเปิด-ปิดน้ำ บำรุงดูแลรักษาระบบชลประทานและมีการบริหารจัดการร่วมกัน เช่น กำจัดวัชพืช กำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ รายงานข่าวสารต่าง ๆ ให้กับสมาชิกกลุ่มทราบ

(๓) ด้านการประชาสัมพันธ์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ร้อยละ ๖๒.๕๐ ทราบว่าจะมีหน่วยงาน เข้ามาปรับปรุงซ่อมแซมคลองส่งน้ำ โดยทราบจากกลุ่มผู้ใช้น้ำซึ่งมีการแจ้งข่าวสารผ่านทางแอปพลิเคชันไลน์ รองลงมา ร้อยละ ๓๗.๕๐ ทราบจากเจ้าหน้าที่กรมชลประทาน และร้อยละ ๒๕.๐๐ ทราบจากผู้นำชุมชน โดยหน่วยงานมีการประชาสัมพันธ์ผ่านทางกลุ่มผู้ใช้น้ำ มีระยะเวลาดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซมที่ชัดเจน ซึ่งมีกำหนด ระยะเวลาดำเนินการในช่วงเดือน ธันวาคม ๒๕๖๔-มกราคม ๒๕๖๕

(๔) ด้านความพึงพอใจของเกษตรกรที่มีต่อโครงการ เกษตรกรมีความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน ดังนี้ (๑) ด้านการดำเนินงานโครงการพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนน ๔.๗๑ (๒) ด้านการใช้ประโยชน์จากโครงการพึงพอใจ ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนน ๔.๕๐ (๓) ด้านการบริหารจัดการน้ำ พึงพอใจ ในระดับมากที่สุด ค่าคะแนน ๔.๘๘

ทั้งนี้ พบว่าคลองส่งน้ำสาย MC บางแห่งยังคงมีการทรุดตัวพังทลายเพิ่มขึ้นเกิดการรั่วซึมทำให้น้ำ ไหลเข้าคลองซอยได้น้อย ประกอบกับช่วงท้ายคลองท่อลอดมีขนาดเล็กบางแห่งมีน้ำเอ่อล้นเข้าท่วมพื้นที่การเกษตร ส่งผลให้ท้ายน้ำได้รับน้ำไม่เต็มประสิทธิภาพ ดังนั้น หน่วยงานควรเร่งแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องของการกระจายน้ำ ในคลองส่งน้ำและปัญหาท่อลอดที่มีขนาดเล็ก เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก และทั่วถึงทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้อย่างเพียงพอและทันเวลาต่อความต้องการใช้น้ำของเกษตรกรในพื้นที่

๕) **ข้อค้นพบ** จากการติดตามการดำเนินงานในพื้นที่ พบว่า พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่ขาดแคลนน้ำ ในช่วงฤดูแล้งและปัญหาฝนทิ้งช่วง ทำให้เกษตรกรที่ทำการเพาะปลูกไปแล้ว ขอให้มีการส่งน้ำให้กับพื้นที่การเกษตร เพื่อป้องกันความเสียหายของพืชผลทางการเกษตร หน่วยปฏิบัติจึงได้เจรจากับกลุ่มผู้ใช้น้ำขอให้มีการกำหนด ช่วงการส่งน้ำทำการเกษตร เพื่อทำการก่อสร้างผนังกันดิน งานตอกเสาเข็มและงานส่วนอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้กับน้ำ เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง และทำการส่งน้ำให้กับกลุ่มผู้ใช้น้ำตามปกติเมื่อกิจกรรมก่อสร้าง ดังกล่าวแล้วเสร็จ

๖) ภาพการดำเนินงาน

ก่อสร้างสะพานคอนกรีตกลางคลองพระร่วง จังหวัดกำแพงเพชร

ซ่อมแซมคอนกรีตตาดคลองส่งน้ำสาย MC กม. ๑๖+๙๓๐ ถึง กม. ๑๘+๙๘๐ จังหวัดกำแพงเพชร

๓.๔ โครงการจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทาน

๑) **วัตถุประสงค์** เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนด้านการขาดแคลนน้ำของประชาชน สำหรับใช้ทำการเกษตร และอุปโภคบริโภค ทำให้เกษตรกรได้รับน้ำอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ในการก่อสร้างโครงการชลประทาน ขนาดกลาง ก่อสร้างแหล่งน้ำและระบบส่งน้ำขนาดเล็กในพื้นที่ชุมชน/ชนบท และก่อสร้างโครงการแก้มลิง

๒) **กิจกรรมที่ดำเนินการ** ก่อสร้างฝาย ทำนบดิน แก้มลิง อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ระบบส่งน้ำพร้อมอาคารประกอบ อาคารบังคับน้ำ อาคารอัดน้ำ สถานีสูบน้ำพร้อมอาคารประกอบ จำนวน ๔๐๙ แห่ง เพิ่มปริมาณน้ำกักเก็บที่เพิ่มขึ้น ๑๓๖.๖๙ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑๖๕,๔๘๓ ไร่

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๑๙,๒๐๕.๙๖๑๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๐๕ ของเป้าหมาย ๒๑,๘๑๒.๑๐๘๑ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงาน จากเป้าหมายจัดหาแหล่งน้ำชุมชน/ชนบท ๒๖๖ แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๒๑๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙๕ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๔๘ แห่ง ยกเลิกดำเนินการ ๔ แห่ง การก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำขนาดกลาง ๙๐ แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๕๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๖๗ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๓๗ แห่ง ยกเลิกดำเนินการ ๒ แห่ง การปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพงานชลประทาน ๒๑ แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๓ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๑๔ แห่ง การก่อสร้างและพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่รับน้ำ ๓๒ แห่ง ดำเนินการแล้วเสร็จ ๑๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๗๕ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๑๓ แห่ง ยกเลิกดำเนินการ ๕ แห่ง มีปริมาณน้ำกักเก็บเพิ่มขึ้น ๙๕.๓๖ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๗๖ และพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ๑๓๑,๔๕๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๙.๔๔ ทั้งนี้ ยังมีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือปีไว้แล้ว เนื่องจากยังมีกิจกรรมจัดหาแหล่งน้ำและเพิ่มพื้นที่ชลประทานที่ยังดำเนินการอยู่ อาทิ ก่อสร้างฝาย สถานีสูบน้ำ อาคารบังคับน้ำ เป็นต้น

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในกลุ่มน้ำวังโตนด อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี ดำเนินการกิจกรรมก่อสร้างสถานีสูบน้ำ ๑ แห่ง อัตราการสูบน้ำรวม ๐.๕๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวินาที พร้อมด้วยระบบท่อส่งน้ำประกอบด้วย ๑) ท่อส่งน้ำสายหลัก MP ระยะทาง ๔,๖๗๒.๓๐ เมตร ๒) ท่อส่งน้ำสายซอยฝั่งซ้าย ๑L-MP, ๒L-MP, ๓L-MP ระยะทาง ๔,๒๒๐ เมตร และ ๓) ท่อส่งน้ำสายซอยฝั่งขวา ๑R-MP, ๒R-MP, ๓R-MP ระยะทาง ๒,๐๐๑ เมตร เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำสำหรับการเกษตรของหมู่บ้านต่าง ๆ ในเขตตำบลวังใหม่ อำเภอนายายอาม จังหวัดจันทบุรี พื้นที่ ๕,๐๐๐ ไร่ ใช้เป็นแหล่งน้ำต้นทุนให้เกษตรกรชาวสวนผลไม้และการอุปโภคบริโภค ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ร้อยละ ๖๕ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ และเมื่อดำเนินงานแล้วเสร็จจะได้ดำเนินการส่งมอบโครงการชลประทานจันทบุรีดูแลรักษาและใช้ประโยชน์ต่อไป (ข้อมูล ณ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๖)

๕) ข้อค้นพบ จากการติดตามในพื้นที่ พบว่ามีอุปสรรคในการวางแผนโครงการและการเตรียมการในพื้นที่ ซึ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตรของเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรบางส่วนได้ทำการเพาะปลูกไปแล้ว ทำให้การเข้าดำเนินงานในพื้นที่ทำได้ค่อนข้างลำบาก นอกจากนี้การลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างท่อเหล็กกล้าล่าช้า อาจส่งผลทำให้งานติดตั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องไม่เป็นไปตามแผนงานที่วางไว้

๖) ข้อเสนอแนะ หน่วยงานปฏิบัติ ต้องมีการเตรียมความพร้อมในการวางแผนพื้นที่ก่อสร้าง และต้องมีมาตรการรองรับเพื่อบรรเทาหรือลดผลกระทบจากการดำเนินงาน ทั้งการตัดต้นไม้และการเคลื่อนย้ายสิ่งกีดขวางแนวการก่อสร้าง โดยต้องดำเนินการให้ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรในบริเวณโครงการให้น้อยที่สุด รวมทั้งหน่วยงานควรเร่งรัดการลงนามในสัญญาจัดซื้อจัดจ้างท่อเหล็กกล้าที่มีกระบวนการผลิตและการจัดส่งต้องใช้ระยะเวลา เพื่อให้โครงการดำเนินงานได้ทันเวลา เนื่องจากเมื่อเข้าสู่ฤดูฝนกิจกรรมการเชื่อมต่อเหล็กกล้าและการติดตั้งอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องดำเนินการได้ล่าช้า

๗) ภาพการดำเนินงาน

พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำในกลุ่มน้ำวังโตนด จังหวัดจันทบุรี

๓.๕ โครงการป้องกันและบรรเทาภัยจากน้ำ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันหรือลดการสูญเสียชีวิตจากการเกิดอุทกภัย โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำ ตลอดจนการพัฒนากระบวนการระบายน้ำ

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วม โดยการก่อสร้างปรับปรุง ประตูระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ อาคารบังคับน้ำ สถานีสูบน้ำพร้อมอาคารประกอบ เขื่อน/อาคาร/ผนังป้องกันตลิ่ง รวมถึงติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดพฤติกรรมเขื่อน ๑๔๑ รายการ

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๕,๖๘๖.๐๕๒๓ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๒๓ จากเป้าหมาย ๗,๐๘๗.๓๓๗๒ ล้านบาท

๓.๒) ผลการก่อสร้าง ปรับปรุง ประตูระบายน้ำ ท่อระบายน้ำ อาคารบังคับน้ำ สถานีสูบน้ำพร้อมอาคารประกอบ เขื่อน/อาคาร/ผนังป้องกันตลิ่ง ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจวัดพฤติกรรมเขื่อน เป้าหมาย ๑๔๑ รายการ พื้นที่รับประโยชน์ ๒๙๖,๑๘๕ ไร่ ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการแล้วเสร็จ ๖๖ รายการ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๑ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๖๙ รายการ ยกเลิกดำเนินการ ๖ รายการ มีพื้นที่ได้รับประโยชน์ ๒๒๓,๔๘๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๔๕ ทั้งนี้ยังมีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือปีไว้แล้ว เนื่องจากยังมีกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและป้องกันน้ำท่วมที่ยังดำเนินการอยู่ อาทิ งานก่อสร้าง ประตูระบายน้ำ คลองระบายน้ำ และอาคารบังคับน้ำ เป็นต้น

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลอง MC อำเภอไทรงาม จังหวัดกำแพงเพชร ดำเนินการกิจกรรมขุดลอกคลองส่งน้ำสายใหญ่ (MC) คลองวังบัว กม.๓๑+๘๙๓ - กม.๔๐+๓๙๐ ระยะทาง ๘.๐๐ กิโลเมตร ปากคลองกว้าง ๒๐.๐ - ๒๑.๕ เมตร ก้นคลองกว้าง ๘.๐ เมตร ความลึกคลอง ๔.๐ - ๔.๕ เมตร พร้อมถนนลูกรัง บดอัดแน่น ความกว้าง ๒.๕ - ๔.๐ เมตร เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและลดความเสียหายจากคลองส่งน้ำสายใหญ่ (MC) คลองวังบัว ไหลบ่าเข้าท่วมพื้นที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินในช่วงฤดูการส่งน้ำ และเพื่อให้สามารถส่งน้ำชลประทานได้ในปริมาณที่เพียงพอและทันเวลากับความต้องการของเกษตรกรในพื้นที่ ๓๕๐,๐๐๐ ไร่ ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ๓๐% คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖)

๕) ข้อค้นพบ จากการติดตามในพื้นที่ พบว่า พื้นที่การขุดลอกส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ลำนน้ำ ซึ่งเป็นคลองธรรมชาติ มีปริมาณน้ำในคลองที่ค่อนข้างมาก ทำให้การขุดลอกบางช่วงที่ดินมีความชุ่มน้ำมากเกิดการเคลื่อนตัวของดินลงมายังพื้นด้านล่าง

๖) ข้อเสนอแนะ หน่วยงานปฏิบัติควรจัดทำทางเบี่ยงน้ำหรือทำนบชั่วคราวในจุดที่ดำเนินงาน และควรเร่งรัดการขุดลอกคลองให้ทันก่อนช่วงฤดูฝนเพื่อป้องกันการเกิดความเสียหายจากน้ำฝนกัดเซาะ และการเคลื่อนตัวของดินลงไปสู่ลำน้ำ

๗) ภาพการดำเนินงาน

เพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำคลอง MC จังหวัดกำแพงเพชร

๓.๖ โครงการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

๑) **วัตถุประสงค์** เพื่อก่อสร้างและปรับปรุงงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมและการจัดรูปที่ดินให้ที่ดินมีความเหมาะสมกับการทำเกษตรกรรมที่สมบูรณ์ โดยการจัดระบบชลประทาน จัดสร้างทางลำเลียงในไร่นา ปรับระดับพื้นที่ดิน ทำการรวบรวมที่ดินหลายแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางผังแปลงที่ดินใหม่

๒) **กิจกรรมที่ดำเนินการ** การจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การปรับปรุงการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และการปรับปรุงจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม รวม ๙๒ แห่ง

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๘๗๖.๓๗๘๕ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๖๗ ของเป้าหมาย ๑,๐๓๕.๐๐๐๐ ล้านบาท

๓.๒) การจัดรูปที่ดินและการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม มีเป้าหมายดำเนินการ ๙๒ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๘๔,๑๒๙ ไร่ ครั้วเรือนรับประโยชน์ ๗,๐๐๙ ครั้วเรือน ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการแล้วเสร็จ ๘๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๑๓ อยู่ระหว่างการก่อสร้าง ๑๐ แห่ง มีพื้นที่เกษตรกรรมที่ได้รับการจัดรูปที่ดินและจัดระบบน้ำ ๗๓,๕๗๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๔๕ มีครั้วเรือนรับประโยชน์แล้ว ๕,๓๐๙ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๕.๗๕ ทั้งนี้ ยังมีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือมิไว้แล้ว เนื่องจากยังมีกิจกรรมที่ยังดำเนินการอยู่ อาทิ ปรับปรุงงานจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และปรับปรุงงานจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม

๓.๗ โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง

๑) **วัตถุประสงค์** เพื่อพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการอนุรักษ์ พื้นฟูแหล่งน้ำ การจัดการคุณภาพน้ำ และการบริหารจัดการทรัพยากรประมงในแหล่งน้ำอย่างเหมาะสม และเพิ่มพื้นที่รับประโยชน์จากแหล่งน้ำให้กับชุมชน รวมทั้งได้รับประโยชน์ด้านการประมงจากการพัฒนาแหล่งน้ำในพื้นที่หนองหาร จังหวัดสกลนคร

๒) **กิจกรรมที่ดำเนินการ** ดำเนินการฟื้นฟูแหล่งน้ำ จัดการคุณภาพน้ำ พื้นที่ ๑,๕๐๐ ไร่ เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๘๗,๐๐๐ ครั้วเรือน และกำจัดวัชพืชในพื้นที่หนองหาร ๑๐๐,๐๐๐ ต้น

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๓.๐๙๒๐ ล้านบาท ครอบคลุมเป้าหมาย

๓.๒) ผลการดำเนินงาน พัฒนาพื้นที่ได้ ๑,๕๐๐ ไร่ เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๘๗,๐๐๐ ครั้วเรือน สามารถกำจัดวัชพืชในหนองหารได้ ๑๒๐,๐๐๐ ต้น ครอบคลุมเป้าหมาย

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง ดำเนินการในพื้นที่อำเภอเมืองสกลนคร อำเภอโพนนาแก้ว จังหวัดสกลนคร ดำเนินการกิจกรรมกำจัดวัชพืชในหนองหาร และขุดลอกหนองหารพื้นที่บกและพื้นที่น้ำรวมพื้นที่ ๑,๕๐๐ ไร่ ปัจจุบันกิจกรรมกำจัดวัชพืชในหนองหารสามารถกำจัดวัชพืชครบตามเป้าหมายเรียบร้อยแล้ว และกิจกรรมขุดลอกหนองหารอยู่ระหว่างดำเนินการขุดลอก เพื่อให้ประชาชนโดยรอบพื้นที่หนองหารมีน้ำสำหรับใช้ในภาคเกษตรกรรม การผลิตประปาหมู่บ้าน การประมง การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ระบบชลประทาน และแหล่งน้ำด้านปศุสัตว์ ปัจจุบันผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ๙๐% อยู่ระหว่างการขุดลอกหนองหาร คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนกันยายน ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๖)

๕) **ข้อค้นพบ** จากการติดตามในพื้นที่ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในพื้นที่มีดังนี้ (๑) ปัญหาวัชพืชผิวน้ำและใต้น้ำที่มีการเจริญเติบโตขยายตัวอย่างรวดเร็ว และหนาแน่นในบริเวณริมฝั่งหนองหารส่งผลให้ประชาชนโดยรอบและชาวบ้านที่ประกอบอาชีพประมงไม่สามารถออกเรือทำการประมงได้ (๒) หนองหารเป็นแหล่งน้ำปิดและเป็นพื้นที่รองรับน้ำเสียจากชุมชน เมื่อวัชพืชเน่าเปื่อยเกิดการทับถมส่งผลให้น้ำเน่าเสียและต้นเขินของพื้นที่ (๓) ระบบประปาหมู่บ้านเกิดความเสียหายจากการที่รากวัชพืชใต้น้ำไปอุดตันท่อประปาหมู่บ้านส่งผลให้การส่งน้ำมีความล่าช้าและติดขัด (๔) หน่วยปฏิบัติในพื้นที่มีเรือกำจัดวัชพืช เรือขุดลอก ไม่เพียงพอ เรือมีสภาพเก่าเสื่อมโทรมชำรุดระหว่างปฏิบัติงานอยู่บ่อยครั้ง และไม่มีโรงซ่อมบำรุง รวมถึงบุคลากรปฏิบัติงานด้านกำจัดวัชพืชและขุดลอกไม่เพียงพอ ส่งผลให้การดำเนินงานเกิดความล่าช้ากว่าแผนที่วางไว้

๖) ข้อเสนอแนะ กรมประมงควรมีการสำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกลให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ หน่วยปฏิบัติและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัด ควรมีการบูรณาการร่วมกัน เพื่อแก้ไขปัญหาวัชพืช เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาหนองหาร

๗) ภาพการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาหนองหารด้านการประมง จังหวัดสกลนคร

๓.๘ โครงการป้องกันการชะล้างพังทลายของดินและฟื้นฟูพื้นที่เกษตรกรรมด้วยระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ โดยวิธีกล และวิธีพืช รวมถึงการส่งเสริมให้เกษตรกรใช้ประโยชน์ตามศักยภาพของดินอย่างเหมาะสม

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ การก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ในพื้นที่ลาดชัน อัตราการชะล้างพังทลายของดินสูง โดยใช้วิธีกลในการปรับแนวการไหลของน้ำให้ช้าลง ลดการไหลบ่าให้ซึมลงดิน เพิ่มปริมาณน้ำใต้ดิน สร้างบ่อตักตะกอน และวิธีพืชโดยการปลูกพืชที่ช่วยยึดหน้าดิน ชะลอการไหลของน้ำและตักตะกอนดิน

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๒๐.๔๒๐๘ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๐๑ จากเป้าหมาย ๔๐.๘๓๒๙ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงาน อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เนื่องจากหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกรในพื้นที่ขอให้มีการปรับแก้ไขแบบก่อสร้างและระบบกระจายน้ำเข้าแปลงเกษตรกรรม ปัจจุบันมีผลการดำเนินงานร้อยละ ๗๑.๙๐ ทั้งนี้ยังมีการเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือมปีไว้แล้ว

๓.๙ โครงการตัดแปรสภาพอากาศ

๑) วัตถุประสงค์ เพื่อปฏิบัติการทำฝนเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำในพื้นที่การเกษตร ป่าไม้ และเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และบรรเทาภัยพิบัติให้แก่เกษตรกรและประชาชนผู้ใช้น้ำทั่วไป

๒) กิจกรรมที่ดำเนินการ ภารกิจหลักคือการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ทั่วประเทศ ทั้งพื้นที่เกษตรกรรมที่ประสบภัยแล้ง และพื้นที่เขื่อน/อ่างเก็บน้ำ

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๓๐๕.๒๓๗๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๗๕ ของเป้าหมาย ๓๑๒.๒๕๔๐ ล้านบาท

๓.๒) การปฏิบัติการฝนหลวง มีเป้าหมายปริมาณน้ำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่ การเกษตร ๑,๑๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ปริมาณน้ำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ๔๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร ผลการดำเนินงาน พบว่า ปริมาณน้ำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวงในพื้นที่การเกษตร ดำเนินการได้แล้ว ๙๑๙ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๕๕ ปริมาณน้ำฝนจากการปฏิบัติการฝนหลวง ในพื้นที่เขื่อนและอ่างเก็บน้ำ ดำเนินการได้แล้ว ๔๑๗ ล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖๗ ทั้งนี้ ยังมี การเบิกจ่ายงบประมาณในการดำเนินงาน โดยมีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือมปีไว้แล้ว เนื่องจากยังมีกิจกรรม ปฏิบัติการฝนหลวงที่ยังดำเนินการอยู่ อาทิ ค่าสนับสนุนต่าง ๆ ในการปฏิบัติการฝนหลวง เป็นต้น

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการตัดแปรสภาพอากาศ (กิจกรรมปฏิบัติการฝนหลวง) ศูนย์ปฏิบัติการฝนหลวงภาคเหนือ อำเภอมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ ๑) บรรเทาปัญหาหมอกควันและไฟป่า ช่วยเหลือพื้นที่ อำเภอสอด อำเภोजอมทอง และอำเภอมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นปฏิบัติการ ๕ วัน ๔๘ เที่ยวบิน ๒) ยับยั้งและบรรเทาความรุนแรงจากพายุลูกเห็บ ช่วยเหลือพื้นที่ ๙ จังหวัด ๒๓ อำเภอ ขึ้นปฏิบัติการ ๑๓ วัน ๑๕ เที่ยวบิน ๓) ช่วยเหลือพื้นที่เกษตรกรรมที่ประสบภัยแล้งช่วยเหลือพื้นที่ ๘ จังหวัด ๕๑ อำเภอ ขึ้นปฏิบัติการ ๘๕ วัน และ ๔) เติมน้ำต้นทุนให้เขื่อน/อ่างเก็บน้ำ ช่วยเหลือพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อน/อ่างเก็บน้ำจำนวน ๑๐ แห่ง ขึ้นปฏิบัติการ ๔๖ วัน ปัจจุบันมีการขอรับบริการฝนหลวงแล้วจำนวนรวม ๙๕๗ แห่ง ครอบคลุม ๖๔ จังหวัด ๔๒๖ อำเภอ เพื่อป้องกันหรือบรรเทาการสูญเสียของผลผลิตทางการเกษตรจากภาวะภัยแล้งและฝนทิ้งช่วง ให้มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อภาคเกษตรกรรม และเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนในพื้นที่ลุ่มรับน้ำและแหล่งกักเก็บน้ำต่าง ๆ ให้เพียงพอสำหรับการบริหารจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งการบรรเทาปัญหาภัยพิบัติต่าง ๆ เช่น การยับยั้ง การเกิดพายุลูกเห็บ การบรรเทาปัญหาหมอกควันและไฟป่า การโปรยเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อเพิ่มพื้นที่ป่า (ข้อมูล ณ วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

๕) **ข้อค้นพบ** บางพื้นที่เครื่องมือ อุปกรณ์ รถบรรทุกในการขนย้ายสารฝนหลวงในการขึ้นปฏิบัติการกิจ ดัดแปรสภาพอากาศมีไม่เพียงพอ รวมถึงบุคลากรในการปฏิบัติการกิจโปรยสารฝนหลวงยังไม่มี ความชำนาญ ทำให้การโปรยสารฝนหลวงบางครั้งเกิดความไม่สม่ำเสมอ

๖) **ข้อเสนอแนะ** กรมฝนหลวงและการบินเกษตรควรสำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ โครงสร้างพื้นฐาน ให้มีปริมาณเพียงพอในการปฏิบัติงาน และควรมีการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อเป็นการ ทบทวน ให้แก่บุคลากรรายเดิมที่ปฏิบัติงานอยู่แล้ว รวมทั้งเจ้าหน้าที่รายใหม่ในการปฏิบัติการกิจโปรยสารฝนหลวงเพื่อ ให้เกิดความชำนาญ และการดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๗) ภาพการดำเนินงาน

โครงการตัดแปรสภาพอากาศ (กิจกรรมปฏิบัติการฝนหลวง)

๓.๑๐ โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน

๑) **วัตถุประสงค์** เพื่อพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร รองรับการผลิตภาคการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ สร้างและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน บรรเทาผลกระทบปัญหาภัยแล้งหรือฝนทิ้งช่วง รวมถึงการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตรและแหล่งน้ำอุปโภคบริโภคให้กับเกษตรกรในพื้นที่นอกเขตชลประทาน

๒) **กิจกรรมที่ดำเนินการ** ดำเนินการขุดสระน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ ๑ แห่ง และขุดสระเก็บน้ำสาธารณะในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ๑๕ แห่ง

๓) ผลการดำเนินงาน

๓.๑) ผลการเบิกจ่ายงบประมาณ ๓๓.๔๐๕๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๖๗ ของเป้าหมาย ๖๐.๐๐๐๐ ล้านบาท

๓.๒) ผลการดำเนินงาน แบ่งเป็น ๒ กิจกรรม ได้แก่

กิจกรรมที่ ๑ ขุดสระน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ เป้าหมาย ๑ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์ ๕,๓๔๘ ไร่ ปริมาตรกักเก็บน้ำ ๑,๖๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร คร้วเรือนได้รับประโยชน์ ๖๒๑ คร้วเรือน ผลการดำเนินงาน พบว่าอยู่ระหว่างแต่งตั้งคณะกรรมการกำหนดราคากลาง ขบวนการจัดทำ TOR ประกวดราคา ประกาศเชิญชวนและยื่นเสนอราคา

กิจกรรมที่ ๒ ขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ผลการดำเนินงาน พบว่า ดำเนินการได้ ๑๔ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๓๓ ของเป้าหมาย ๑๕ แห่ง พื้นที่รับประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งน้ำในเขตปฏิรูปที่ดิน ๗๕๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๑.๕๑ ของเป้าหมาย ๑,๐๖๐ ไร่ มีปริมาตรกักเก็บน้ำ ๗๐๙,๙๙๒ ลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๒๒ ของเป้าหมาย ๗๙๕,๘๐๐ ลูกบาศก์เมตร ปัจจุบันอยู่ระหว่างการเบิกจ่าย ๑ แห่งในบางส่วนดำเนินการขยายเวลาถึงสิ้นเดือน ต.ค. ๒๕๖๖ โดยมีการกันเงินเบิกจ่ายเหลือปีไว้แล้ว

๔) ผลการติดตามงานในพื้นที่

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน ดำเนินการในพื้นที่ตำบลกระปี่น้อย อำเภอเมืองกระบี่ และตำบลห้วยยูง อำเภอเหนือคลอง จังหวัดกระบี่ กิจกรรมขุดสระน้ำพร้อมระบบส่งน้ำ ปริมาตรกักเก็บน้ำ ๑,๖๓๐,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตร การดำเนินการที่ผ่านมา ได้ปรับพื้นที่ (โค่น ล้ม ขุดตอ สับต้นปาล์มน้ำมัน) สำรองออกแบบก่อสร้างแหล่งน้ำ พร้อมระบบส่งกระจายน้ำสำหรับการเกษตร อุปโภค-บริโภค และติดตั้งป้ายล้อมพื้นที่เขตก่อสร้างในการป้องกันกลุ่มมวลชนบุกรุกครอบครองที่ดินโดยมิชอบ เพื่อรองรับแผนการพัฒนาพื้นที่ ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนจัดทำ TOR กิจกรรมขุดสระเก็บน้ำสาธารณะ ปัจจุบันดำเนินการได้ ๑๓ แห่ง อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑ แห่ง และอยู่ระหว่างเคลียร์พื้นที่ ๑ แห่ง เพื่อใช้สำหรับทางการเกษตรและการดำรงชีวิตของผู้ได้รับการจัดที่ดิน ซึ่งเป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค เช่น สระน้ำ ถนน ไฟฟ้า ระบบน้ำประปา ภายใต้โครงการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชนตามนโยบายรัฐบาล (คทช.) ในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดกระบี่ ผลการดำเนินงานมีความก้าวหน้า ๙๐% คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือน กันยายน ๒๕๖๖ (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖)

๕) **ข้อค้นพบ** จากการติดตามในพื้นที่ พบว่า มีกลุ่มมวลชนบุกรุกครอบครองที่ดินโดยมิชอบในแปลงที่ดิน ทำให้การสำรวจออกแบบวางแผนการใช้ประโยชน์ในที่ดิน เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำล่าช้าไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด

๖) **ข้อเสนอแนะ** สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดกระบี่ควรประสานคณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัดกระบี่ให้เร่งรัดและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของกลุ่มมวลชน เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านแหล่งน้ำสำหรับทางการเกษตรและการดำรงชีวิตของผู้ได้รับการจัดที่ดิน ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๗) ภาพการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรในเขตปฏิรูปที่ดิน จังหวัดกระบี่

๔. ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

๔.๑ งบประมาณ โครงการส่วนใหญ่ภายใต้แผนฯ เป็นงานก่อสร้างที่ต้องใช้เวลาและมีขั้นตอนดำเนินงานหลายขั้นตอน บางกิจกรรมอยู่ระหว่างก่อสร้าง ปรับแก้ไขแบบก่อสร้าง ปรับเปลี่ยนกิจกรรม การลงนามในสัญญาจ้างล่าช้า ส่งผลให้การเบิกจ่ายงบประมาณไม่เป็นไปตามแผนเกิดความล่าช้า ดังนั้นหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการควรเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด และหน่วยงานปฏิบัติต้องเร่งดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้ทันเวลา งานที่ดำเนินงานเองต้องเตรียมพื้นที่ให้พร้อมในการดำเนินงาน โดยมีการประสานงานกับหน่วยงานในพื้นที่อย่างใกล้ชิดเพื่อแก้ไขปัญหาให้ทัน่วงที

๔.๒ การดำเนินงานในพื้นที่

๑) สภาพภูมิประเทศ งานก่อสร้างส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำ ประกอบกับช่วงเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้การปฏิบัติงานในพื้นที่ค่อนข้างลำบาก โดยเฉพาะกิจกรรมตัดแปรสภาพอากาศที่ไม่สามารถบินขึ้นปฏิบัติภารกิจได้ รวมทั้งกิจกรรมเชื่อมต่อเหล็ก กิจกรรมการติดตั้งคอนกรีตคลองส่งน้ำ ดังนั้นหน่วยงานปฏิบัติต้องเร่งดำเนินการก่อสร้าง วางแนวท่อเหล็ก และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในช่วงที่ไม่มีฝน ช่วงที่ปริมาณน้ำยังน้อย หรือปรับเปลี่ยนกิจกรรมในส่วนที่สามารถดำเนินการได้ไปพลางก่อน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง

๒) ศักยภาพพื้นที่โครงการ พื้นที่โครงการบางแห่งขาดแหล่งน้ำต้นทุนในช่วงฤดูแล้งและปัญหาฝนทิ้งช่วงการจัดสรรน้ำยังไม่ทั่วถึงในบางพื้นที่ การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานที่มียังไม่เต็มประสิทธิภาพ รวมถึงปัญหาวัชพืชผิวน้ำและใต้น้ำในพื้นที่หนองหาร หน่วยงานปฏิบัติในระดับพื้นที่ ควรมีการบูรณาการร่วมกันเพื่อแก้ไขปัญหาวัชพืชให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาหนองหาร และวางแผนในการบริหารจัดการน้ำ โดยการแจ้งปริมาณน้ำที่มีอยู่และแนวทางการจัดสรรน้ำให้เกิดประสิทธิภาพในการส่งน้ำช่วยเหลือพื้นที่เพาะปลูก ให้ทั่วถึงทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ได้อย่างเพียงพอและทันเวลาต่อความต้องการใช้น้ำในพื้นที่ เพื่อลดปัญหาการขัดแย้งเรื่องน้ำในพื้นที่ช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วง

๓) บุคลากรและผู้ปฏิบัติงาน งานตัดแปรสภาพอากาศส่วนใหญ่ต้องอาศัยประสบการณ์และความชำนาญในการปฏิบัติงาน หน่วยปฏิบัติควรมีการคัดเลือกบุคลากรและผู้ปฏิบัติจากทักษะ ความสามารถ ความชำนาญ อายุการทำงาน และคุณสมบัติอื่นๆ เพื่อให้ทำงานได้ประสบความสำเร็จได้ดีที่สุด หรือมีการฝึกอบรมทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานให้เกิดความชำนาญ รวมถึงบุคลากรปฏิบัติงานด้านกำจัดวัชพืชและชุดลอกที่ไม่เพียงพอ หน่วยปฏิบัติควรมีการบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดในแก้ไขปัญหาวัชพืช เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาหนองหารและเกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

๔) หน่วยปฏิบัติบางพื้นที่มีเครื่องมือ อุปกรณ์ รถบรรทุก เรือกำจัดวัชพืช เรือขุดลอก ไม่เพียงพอในการปฏิบัติงาน เรือมีสภาพเก่าเสื่อมโทรมชำรุดระหว่างปฏิบัติงานอยู่บ่อยครั้ง และไม่มีโรงซ่อมบำรุง ส่งผลให้การใช้ประโยชน์โครงสร้างพื้นฐานที่มียังไม่เต็มประสิทธิภาพ หน่วยงานต้นสังกัดควรมีการสำรวจเครื่องมือ อุปกรณ์ เครื่องจักรกล โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ให้เพียงพอและมีความพร้อมในการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ และเกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

*****

ส่วนประเมินผลการพัฒนาปัจจัยพื้นฐานและทรัพยากรทางการเกษตร
ศูนย์ประเมินผล สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร
ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖